

ရေရှည်တည်တံ့သော
စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ကျေးလက်ဒေသ
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာပေးဆိုင်ရာ
လမ်းညွှန်

ရေဒီယိုအစီအစဉ်အတွဲ (၈)

အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းဖြင့်
ချင်းပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

International Development
Australian Broadcasting Corporation

ရေဒါယိအစီအစဉ်တဲ့

ရေဒါယိအစီအစဉ်အတွေ့ (၈)။ အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းဖြင့် ချုပ်ပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

မိတ်ဆက်နိခိုး

ဤလမ်းညွှန်သည် ရေဒါယိ ပညာပေးကော်လမ်းကိုအသုံးပြုပြီး “လွှှာက်ရည်ကြမ်းစကားရိုင်း” တစ်ရာ ပြုလုပ်ရာ တွင် ဦးဆောင်ရွေးနေးသူများအတွက် လိုအပ်သော ဆွေးနွေးပွဲလမ်းညွှန်ချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။ ဤလမ်းညွှန် ချက်ကို မြှင့်မှုအသုံး အစီအစဉ်နှင့် တွေ့ဖော်အသုံးပြုရမည်။ ရိုင်းတွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်များ ရေဒါယိ အစီအစဉ်မှုတစ်ဆင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ကျေးလက်နေ ပြည်သူများအား သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပညာသုတေသန ဖြန့်ဝေပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်များ

ဤစကားရိုင်းဆွေးနွေးပွဲတွင် ဆွေးနွေးပြီးနောက် ပါဝင်ဆွေးနေးသူများသည် အောက်ဖော်ပြ အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ငှါးတို့၏ ပဟုသုတေသနများ၊ စိတ်နေသောထားများနှင့် အပြုအမှုများဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ် စေမည်။

- ၁။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အစားအစာလုံးမှုများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပြီး၊ သစ်တော်ပြန်စီမံချက် လျော့ချေပေးနိုင်သော ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမှ လျော့ချေသော ထစ်စိုက်ပျိုးရေးကို ပြောင်းလဲသည့် နည်းစနစ်များကို လေ့လာသိရှိစေရန်။
- ၂။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ဝင်ငွေပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် အသေးစားချေးငွေများ ရရှိရန်နှင့် ချေးငွေကို အမျှော်အမြင်ရှိစွာ စီမံခန့်ခွဲတတ်မှ အရေးကြီးပုံကို သိရှိစေရန်။
- ၃။ အသွေးအစွမ်းများ အခန်းကဏ္ဍာကို နားလည်းသိရှိစေရန်။

ဦးဆောင်ရွေးနေးသူ။	အခြားရွှေ့ချေများမှ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ထမ်းများ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ဝန်ထမ်းများ
ဆွေးနွေးမည့်နည်းစနစ်။	အပ်စွဲ၊ ဆွေးနွေးခြင်း (လက်ဖက်ရည်ကြမ်းစကားရိုင်း)
ပါဝင်ဆွေးနွေးမည့်သူ။	၅၅ ဦးအနည်းဆုံး (လယ်သမား၊ လယ်ယာလုပ်သား၊ ကျေးစွာသူကျေးစွာသား)
ကြောမည့်အချက်။	၁၁ နာရီ ၂၀ မိနစ်
လိုအပ်သောပစ္စည်း။	CD Player၊ ဂိုစတာဆိုဒ် စာရွက်အကြီး၊ Marker မှတ်စုစာအချက်နှင့် ဘေးပင်

ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်

အခန်း ၁။

မိတ်ဆက်ခြင်း

(၁၀ မိနစ်)

- ဦးဆောင်ရွေးနေးသူ (The moderator) သည် ဆွေးနွေးပွဲသို့ တတ်ရောက်လာသူများ အချင်းချင်း မိတ်ဆက်ခြင်းဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲကို စတင်ပါ။ (တစ်ဦးချင်း ငှါးတို့၏ နေရပ်လိပ်စာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းကို ပြောပါ၏။)

ရေခါ်ယိုအစီအစဉ်တဲ့မှ

- ဦးဆောင်ရွွေးနွေးသူသည် ပါဝင်ရွွေးနွေးသူတစ်ဦးချင်းစီကို ဤရွွေးနွေးပွဲတတ်ရောက်ခြင်းမှ ငါးတို့ ရရှိ မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသော တစ်စုံတစ်ရာကို မေးမြန်းရွွေးနွေးပါ။
- ဦးဆောင်ရွွေးနွေးသူက ဤရွွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရွွေးနွေးပွဲပြီးသည့်အခါ ပါဝင် ရွွေးနွေးသူများသည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ရည်ရွယ်ချက်များအတိုင်း သတင်း အချက်အလက်များ ရရှိသွားလိမ့်မည်ဟု ရှင်းလင်းပြောဆိုရန် ဖြစ်သည်။
- ထိုနောက် ရွွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်ကို ရှင်းပြပါ။

အခန်း J

I ပူးပေါင်းစဉ်းစားခြင်း

(၁၀) မိန္ဒ

- မိတ်ဆက်ခြင်းပြီးနောက် ဦးဆောင်ရွွေးနွေးသူသည် ပါဝင်ရွွေးနွေးသူများ လိုအပ်သော သတင်းအချက် အလက်များကို ပကာမသိရှိနိုင်ရန် အောက်ပါ ယောက်နှင့် မေးခွန်းများကို တစ်ဦးချင်း မေးခြင်း ရှုံးစောင်းလေ့လာ ကြည့်ပါ။
 - (က) လက်ရှိ အသုံးချသော စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များနှင့် သီးနှံထွက်ရှိမှုအပေါ် သင့်အနေဖြင့် ကျေနှုပ်မှုရှိပါသလား။
 - (ခ) ဤအောင် တောင်သူများ အဓိက ရင်ဆိုင်ရသည့် အခက်အခဲများက အဘယ်နည်း။
 - (ဂ) စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်သစ်များကို သင်ယူလေ့လာရန်နှင့် စမ်းသပ်ရန် စိတ်ဝင်စားပါ သလား။
(အဘယ်ကြောင့် စိတ်ဝင်စားသနည်း၊ သို့မဟုတ် စိတ်မဝင်စားသနည်း)
 - (ဃ) တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေး အသက်မွေးကမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းနှင့် ငင်ငွေတိုးတက်ကောင်း မွန်စေရန် မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်မည်နည်း။

ဦးဆောင်ရွွေးနွေးသူအတွက် မှတ်စု (၁)

- ❖ အခန်း (၁) တွင် ရွွေးနွေးပွဲသို့ လာရောက်သူများသည် ဤရွွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက် များနှင့် ရွွေးနွေးပုံနည်းလမ်းကို သိရှိပြီးဖြစ်သည်။
- ❖ အခန်း (၂) ၅၈ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပါဝင်ရွွေးနွေးမည့်သူများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပိုမို ရင်းရင်း နှီးနှီး ဖြစ်စေရန်နှင့် ရွွေးနွေးဖလှယ်လိုက်တို့များ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် နှီးဆွာပေးရန် ဖြစ်သည်။
- ❖ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းပြင့် ပါဝင်ရွွေးနွေးသူများက ငါးတို့နေ့စဉ်သာမှာ မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်နေကြောင်းကို ဦးဆောင်ရွွေးနွေးသူက နားလည်နိုင် မည် ဖြစ်သည်။
- ❖ အထက်ပါ မေးခွန်း (၄) ခုကို ရွွေးနွေးရာတွင် မေးခွန်းတစ်ရုမေးပြီးတိုင်း ပါဝင်ရွွေး နွေးသူ တစ်ဦးချင်းစီ၏အဖြေများကို စာရွက်ချပ်အကြီးပေါ်တွင် ဦးဆောင်ရွွေးနွေးသူက ရေးမှတ်ရ ပါမည်။ ဤအဆင့်တွင် ပြန်လုပ်ရွွေးနွေးခြင်း မပြုရပါ။

ရေဒါနပိုအစိအစဉ်တမ္မ

အခန်း ၃။

။ “အသေးစားရေးငွေလုပ်ငန်းဖြင့် ခရီးပြည်နယ် စိုက်ပိုးရေးနှင့် အသက်မွေး ဝါမံးကော်ငါးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး” ရေးပိုးအစီအစဉ်ကို နားထောင်ခဲ့ပါသည်။

- ဦးဆောင်ရွေးနွေးသူသည် ဤရေဒါယိအစီအစဉ် အကြောင်းအရာကို အကျဉ်းမှု ရင်းပြု။
ထိုသို့ ရင်းပြရာ တွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်ပါ၏။
 - ဤရေဒါယိအစီအစဉ်သည် ချင်းပြည်နယ်၊ ဟားခါးမြို့တွင် အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တစ်ခုကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး အသက်မွေးကောင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာပုံအကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်တွင် ချင်းတောင်သူများသည် ဈေးပြောင်းတောင်ယာမှ လျေကားထစ် စိုက်ပျိုးရေးသို့ ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် သစ်တော်ပြောန်းတီးမှုလျော့ချုခြင်း အစားအစာ ဖူလုံမှ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက် ခြင်းအပြင် အသေးစားချေးငွေများ ရယူခြင်းဖြင့် ငါးတို့၏ အသက်မွေးကောင်းနှင့် ဝင် ငွေရရှိမှ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာပုံကို တင်ပြထားပါသည်။
 - ထိုနောက် ရေဒါယိကတ်လမ်းအစီအစဉ်ကို ဖွင့်ပြေး၊ သေချာအာရုံစိုက်နားစဉ်ရန် တိုက်တွန်းပါ။ နားတောင်နေစဉ်အတွင်း ငါးတို့မေးမြန်းရွေးနွေးလိုသော အကြောင်းအရာများကို စဉ်းစားထားရန် တိုက်တွန်းပါ။
 - ရေဒါယိအစီအစဉ်ကို နားဆင်ပြီးနောက် ဦးဆောင်ရွေးနွေးသူက တစ်ဦးချင်းစီကို ငါးတို့၏ မှတ်မိမိသမှု သတင်းအချက်အလက်များအား မေးမြန်ရှု မှတ်တမ်းတင်ပါ။

အေဂါင်း ၄။

। ရေဒါယိအစီအစဉ် နားဆင်ပြီးနောက် လေ့လာရနိသော အချက်များကို ဆွဲးနွေးခြင်း (၃၀ မီနဲ့)

- ပထမဆုံးအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်ရေးလမ်းကို နားဆင်ပြီးနောက် မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်များ လေ့လာရရှိခဲ့ပြီး၊ ထိုသတင်းအချက်အလက်များအပေါ် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ၏ အမြင်သဘောထားများအား အုပ်စုစွဲ့ဆွေးနွေးပါ။ ရေးလုပ်ကတ်လမ်းမှ ငြင်းပို့ မြင်ခဲ့ကြားခဲ့သမျှအပေါ် မေးမြန်နိုင်ရန် အခွင့်အရေးပေးပါ။
 - ကျွန်ုပ်ရေးလမ်းတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများအတွက် အရေးကြီးသော ဆွေးနွေးချက်များကို စနစ်တကျ ပြန်လည်ဆွေးနွေးနိုင်ရန် ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူကို အထောက်အပုံဖြစ်စေမည့် အချက်များကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။
 - ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ၏ အရပ်ဒေသနှင့် အသက်မေးကောင်း လိုအပ်ချက်ကိုလိုက်၍ ဆွေးနွေးမှုအပိုင်းအားလုံး သို့မဟုတ် အချို့ကို ရွေးချယ်ဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်။ ဂိုင်းစွဲ့ဆွေးနွေးမှု ကို အထောက်အကျဖြစ်စေရန် မေးခွန်းများကို အသုံးပြန်နိုင်ပါသည်။ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူသည် “နောက်ဆက်တွဲ (၁) ဆွေးနွေးချက်မှတ်စုပုံစံ” ကိုသုံး၍ ဆွေးနွေးချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ပါ။

(၁) စိတ်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် မိရိုးဖလာ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမှ လေ့ကားထဲတိုက်ခင်းဖြင့် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရာတွင် ချင်းတောင်သူများ လေ့လာရမည့် အရာများက အသယ်နှစ်း။

။ (၁) တောင်တောင်းများတွင် လျှကားထစ်စိက်ခင်းများ မည်ကဲ့သို့ တည်ဆောက်ရမည်ကို တောင်သူများ လျှလာသင်ယူရန် လိုအပ်သည်။ (၂) လျှကားထစ်စိက်ခင်းများထိသို့ ရေသွယ်ယူသည့်နည်းစနစ်များ၊ ရေအာရင်းအာမြစ် ထိန်းသိမ်းသည့် နည်းစနစ်များကို သင်ယူရမည်။ (၃) ပျိုးကောင်းပျိုးသန်များ ရွှေ့ချယ်စိက်ပျိုးချင်းမှသည် ပျိုးပင်များကို ပျိုးခင်းမှ ဂုဏ်စိက် ပြောင်းခွဲ့စိက်ပျိုးခြင်း အဆင့်ဆင့်နှင့် သဘာဝပြုသွေ့သုတေသန်းမှသည် ပေါင်းပင်များကို ပုံမှန်ရှင်းလင်းခြင်းအားဖြင့်များကို သင်ယူရမည်။

(၂) မိရိုးဖလာ စိုက်ပိုးရေးနည်းလမ်းမှ ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် တောင်သူများ ရရှိမည့် အကျိုးကော်မူများက အသယ်နည်း။

၃။ ချေးပြောင်းတောင်ယာကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ လှေကားထစ်စိုက်ခင်းသည့် အမြတ်မီးစိုက်ခင်းဖြစ်၍ ဒေသတွင် အစားအစာများလုပ်ရေးအတွက် စပါးစိုက်ပျိုးရန် ကောင်းမွန်သည့်အခြေအနေကို ပေးသည်။ (j) ဒေသတွင် စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသဖြင့် ယခင်က အဓိကအစားအစာအဖြစ် မိခိုဒားထားနေရသော ပြောင်းဖူးကို ရောင်းချိနိုင်ပြီး ငင်ငွေတိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည်။

(၃) တောင်သူများ၏ အသက်မွေးပမ်းကော်ငါးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်နှင့် ချွဲထွင်နိုင်ရန် လိုအပ်သော အရင်အသန္တာများနှင့် ပိုက်ပြုးနည်းပညာများကို မည့်သည့်နေရာမှ ရယူနိုင်သနား။

၌းဆောင်ရွေးနေ့သုတေဂါးမှတ်စု။ ၁။ (၁) GRET Myanmar သည် စိက်ပိုးရေး၊ မွေးမြှုံးရေး၊ တပိုင်တန်းအရောင်းအဝယ်နှင့် အီမ်တွင်းကုန်စုံဆိုင်ကလေးများ ဖွင့်လှုစုံရာတွင် ရင်းနှီးမြှင်နှုန်းရေးအတွက် အသေးစားပေးပို့ဆောင်ရွက် ရှိသည်။ (၂) CORAD အဖွဲ့သည် စိက်ပိုးရေးနည်းလမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် သင်တန်းများပေး၍ ကုည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

(၄) ဒေသခံများ၏ အသက်ဖွေ့ဂေါ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် အသေးစား ရေးဇွဲ အစီအစဉ်ကို မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ထားသနည်း။ တို့အစီအစဉ်မှ မည်သူတွေ အကြီး ခံတားဇနရသနည်း။

(၅) မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကြော်အရာပေါ်ဒေသများနှင့်မတူပဲ ရုပ်းပြည့်နယ်သည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အစားအစဉ် လုပ်မှုအတွက် အောက်ဖော်ပြန် စိန်ခေါ်မှတစ်ရပ်အဖြစ် ရှိနေသနယူး။

၃။ ခုင်းပြည်နယ်သည် မြေပြန်နည်းပါးဖြီး တောင်ကန်းတောင်တန်းများ၊ ခိုင့်ပုံမ်းများမြင့် ပြည့်နေသည်။ (၂) ဒေသတွင်း စိုက်ပိုးနိုင်သည့် မြေ

ရေဒါယိအစီအစဉ်တူမှု

ရေးနည်းပါးပြီး ရာသီဥတုမှာလည်း ပြင်းထန်သည်။ (၃) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေခံ အဆောက်အအုံ အားနည်းသဖြင့် ဒေသအတွင်း ကုန်သွယ်ရန် ခက်ခဲသည်။

အပိုင်း ၅။

I. ရွှေးနွေးနွေးကုန်အကျိုးသက်ရောက်မှုကို သုံးသပ်လေ့လာခြင်း (၁၀ မိနစ်)

➤ ကျိုးရွှေးနွေးပွဲ မပြီးဆုံးမိ ဦးဆောင်ရွှေးနွေးသူသည် ရွှေးနွေးပွဲအကြောင်းအရာအပေါ် ပါဝင် ရွှေးနွေး သူများ၏ အပြုံအမှု သဘောတား မည်ကဲ့သို့ရှုပုံကို အောက်ပါ မေးခွန်းများ ပေးမြန်းချုံ အကဲဖြတ် လေ့လာရန် ဖြစ်သည်။

- ကျိုးရေဒါယိအစီအစဉ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိခဲ့ပါ သနည်း။ ထိုသတင်းအချက်အလက်များသည် သင့်အတွက် အသုံးဝင်ပါသလား။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။
- သင်၏ အသက်မျှေးပိုးကြောင်းလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတတ် ကောင်းမွန်ရေးအတွက် အခြား မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်ပါသနည်း။
- ကျိုးရေဒါယိအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော အယူအဆနှင့် နည်းစနစ်တစ်ခုရှုကို ပြောင်းလဲကျင့် သုံးရန် ရှုပါသလား။ အကြောင်းရင်းကို ရှင်းလင်းပြုပါ။
- ကျိုးရေဒါယိအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော အယူအဆနှင့် နည်းစနစ်တစ်ခုရှုကို ပြောင်းလဲကျင့် သုံးရန် မည်သည့် အတားအသီးအခက်အခဲများ ရှုပါသလဲ။
- ကျိုးရေဒါယိအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော အယူအဆနှင့် နည်းစနစ်တစ်ခုရှုကို ပြောင်းလဲကျင့် သုံးရန် သင့်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အရာတွေက အဘယ်နည်း။

➤ ဒေသခံပြည်သူများသည် ငါးတို့လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များ ဆက်လက်ရရှိစေ ရန် အထက်ပါမေးခွန်းများ၏ အဖြေများကို အခြားပညာပေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြန်လည် အသုံးချိန်င်ရန် မှတ်တမ်းထားရှုပါ။

ဦးဆောင်ရွှေးနွေးသူအတွက် မှတ်စု (၂)

ကျိုးရေဒါယိအစီအစဉ်တစ်ခုကို အသုံးပြု၍ စကားပိုင်းရွှေးနွေးပွဲတစ်ခု ပြင်ဆင်ရာတွင် ဦးဆောင် ရွှေးနွေးသူသည် အောက်ပါ တို့ကို ကြိုးတင် ပြင်ဆင်ထားရန် လိုအပ်သည်။

- ✓ ရေဒါယိ အစီအစဉ်ပါ အကြောင်းအရာအတွက် သင့်လျော်သော် နားစဉ်သူအပ်စုရှုကို ကြိုးတင် စုစည်းထားပြီး ရွှေးနွေးပွဲမတိုင်မိ ငါးတို့အား ကြိုးတင်အကြောင်းကြားထားရန်။
- ✓ အကယ်၍ နားစဉ်သူအပ်စုသည် တိုင်းရင်းသားများဖြစ်ပြီး ဦးဆောင်ရွှေးနွေးသူသည် ဒေသ ဘာသာစကားကို မပြောနိုင်ပါက ဒေသခံ ဘာသာစကားပြောဆိုနိုင်သူတစ်ဦးကို ဘာသာ ပြန်ပေးရန် ကြိုးတင်ပြင်ဆင်ထားပါ။
- ✓ နားစဉ်သူများ အလွယ်တကူ လာရောက်နိုင်သည် အဆင်ပြေသောနေရာတွင် လုပ်ဆောင် ရန် ဆုံးဖြတ်ပါ။
- ✓ ရွှေးနွေးပွဲတွင် အသုံးပြုမည့် ပစ္စည်းများ (ဥပမာ - ရေဒါယိအသံဖိုင် ဖွဲ့ပြန်သည့် စက် ကရိယာ) ရွှေးနွေးပွဲ ကျင်းပသည့်နေရာတွင် ရရှိနိုင်ခြင်းရှိမရှိနှင့် မရရှိနိုင်ပါက ဦးဆောင် ရွှေးနွေးသူမှ ငါးနှင့်အတူတက္က ယဉ်ဆောင် လာရန် ဖြစ်သည်။
- ✓ ရွှေးနွေးချက်များကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန်နှင့် အနာဂတ်ရွှေးနွေးပွဲများအတွက် ပိုမိုကောင်း မွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အသံဖိုင်းစက်ဖြင့် သို့မဟုတ် မှတ်စုစုအုပ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ရန် လိုအပ်သည်။

ဦးဆောင်ရွွေးနှံသူအတွက် ရည်ညွှန်းဂိုးကားချက်

အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းဖြင့် ချင်းပြည်နယ် စိတ်ပျိုးရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

၁။ သောတရှင်များခင်ပျော်။ ဒီတစ်ပတ်အစိအစဉ်ကနေ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲတဲ့ ချင်းပြည် နယ်မှာရှိတဲ့ ချင်းတောင်သူတွေအတွက်အတားအစာနဲ့ဝင်ငွေတွေကို ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းအားဖြင့် အစိကရရှိနေတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ဟာ ပြောဆိုမြေသာအရည်အသေး ကျေဆင်းခြင်းနဲ့ အထွက်နှုန်းအပါအဝင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါတီစိုက်ပျက်ဆီးစေတဲ့ အတွက်ကြောင့်၊ လောကား ထစ် စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်တဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုအက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရလဲ၊ ဘယ်လိုအကူအညီအထောက်အပံ့တွေရှိခဲ့တယ်၊ ရရှည်တည်တဲ့တဲ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ် ပေါ်လာနိုင်ဖို့ ဘယ်လိုစိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ တွေ့ကြုံနေရပြီးတော့ အသေးစားငွေချေးပေါ်မှာ ဘယ်လိုမိုခိုမှုပြုနေရသလဲ ဆိတ်တွေကို မြှင့်မှုအသံရဲ့၊ အကြိုးတန်း အယ်ဒီတာ မနဲ့နဲ့နိုင်က ချင်းပြည်နယ်သို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက် လေ့လာ မေးမြန်းထားတွေကို ထုတ်လွှဲင့်ပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ရေခါ်ယိုအစီအစဉ်တဲ့

တစ်နှစ်ရေးနှေးတဲ့ သူတွေအတွက် အတိုးအရင်းဆပ်ဖူးတဲ့ ပြသသနာမရှိတဲ့လဲ၊ အဲတာမျိုးဆိုရင် အသေးစားငွေချေးလို ရပါတယ်။ လျှကားထစ်ဆိတာ ငွေလုံးငွေရင်းတာအားများတဲ့ဟာဖြစ်ပြီးတော့ ရင်နှီးမြှုပ်နှံထားတာနည်းပါးတယ်။ ဒါပေမယ့် စိုက်ခင်းတွေမှာ မျိုးစောက် များများပြန်ဝါယ်နိုင်တယ်။ လုပ်အားကို များများထည့်သွင်းနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး တော့ ကြော်တွေ့ဝယ်ပြီး ဖြုံးပေါ်တက်ရောင်း၊ အဲဒါတွေကကျွန်းတော်တို့ အထောက်အကျပြုလုပ်ငန်းတွေပေါ့။ ငွေကြေးများများကုန်ကျတော့ ဒီလို လျှကားထစ်တွေတူးတာဖော်တာတို့ လုပ်ကိုင်တာနည်းပါးတယ်။ နောက်ပိုင်း ဆိုရင် အလတ်စားရေးငွေတွေ လာမလား၊ နိုင်ငံတော်ကလည်း တာအားအားပေးတော့လေ။ ကျွန်းတော်တို့ တစ်ခုခု ပြန်ပြီးစဉ်းစာရ မယ်ထင်တယ်။ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခက်အခဲက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပါပဲ။ မိုးများပြီး လမ်းပိတ် သွားတာတို့ဆိုရင် တကယ် အဆက်အသွယ်ပြတ်ပြီး ကုန်တွေသူတို့လိုချင်သလောက် မရောင်းရပါဘူး။ အဲဒါတော်ခု က အခက်အခဲထဲမှာ အကြီးဆုံးပါပဲ။

နှဲနဲ့နှုန်း။ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကနေ လျှကားထစ်စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ခြင်း အားဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မြေဆီလွှာကို ကောင်းမွန်စွာထိန်းသိမ်းနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အားသာချက်တွေကို တွေ့ရှုရသလို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ခြင်းအားဖြင့် ငွေကြေးအကုန်အကျများခြင်းနဲ့ မြေယာအသုံးချမှ စည်းမြေးစည်းကော်း တွေကဲ့သို့သော စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ ကြံ့တွေ့ရသလို အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍာ ပါဝင်လာမှုအကြောင်းနဲ့ GRET အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်ပေးနေတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ GRET အဖွဲ့ရဲ့ Project Manager မျှော်ယယ် မောရစ်ဆင် က အခုလိုပြောပါတယ်။

မျှော်ယယ်မောရစ်ဆင်။ Project မန်နေဂျာအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေတာဖြစ်တယ်။ GRET အဖွဲ့ရဲ့ အခိုက ရည်ရွယ်ချက်က အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်းတွေ စတင်ဖို့အတွက် စတင်တည်ထောင်ခဲ့တယ်။ မြို့နယ် (၂၃) ခုမှာ စတင်ခဲ့တယ်။ Micro Finance Institute MFI ကိုတည်ထောင်ခဲ့တယ်။ MFI ကို အခုအခဲမှာ ချင်းလှမျိုးတွေပဲ စီမံ အုပ်ချုပ်တယ်။ ရေးငွေတွေကို မွေးဖြူးရေးကဏ္ဍာတွေမှာသုံးတယ်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ခြံး၊ လျှကားထစ်စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေးဆိုင်ငယ်လေးတွေ အဲဒီဇီာရေးတွေမှာသုံးပြုတယ်။ လျှကားထစ်စိုက်ပျိုးရေးကို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ဖို့အတွက် ဒီရောသစ်နှစ်ကိုလည်း ရေးပေးတာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူတို့အတွက်လည်း အထောက်အကျ ဖြစ်စေတယ်။ အရင်ကဆိုလိုရှိရင် အမျိုးသမီး (၃၀) ရာရိုင်နှုန်းပါဝင်နေပြီးတော့ အခုအခဲမှာ အမျိုးသမီး (၆၅) ရာရိုင်နှုန်းအထိ ပါဝင်မှုရှိနေပြုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမျိုးတွေရှုရနေတဲ့အတွက်ကြောင့် လူတွေမှာကျွန်းမာရေးရို့ပြီး တိုးတက်လာပါတယ်။ အခုအခဲဆိုရင် အသေးစားရေးငွေလုပ်ငန်းတွေ ရေးလာတဲ့အခါကျတော့ ငွေကြေးသုံးစွဲမှုကလည်း ပြန်ပြီး ကျမ်းကျင် လာတယ်။ ကျွန်းမာရေးကိုလည်း ပိုပြီးကရိုလိုက်နိုင်တယ်။ ဝင်ငွေရလာတဲ့အတွက်ကလေးတွေကို ကျောင်းတွေထားသွေးလုပ်ကြတဲ့အတွက်တယ်။ အသေးစားရေးငွေတွေကိုတွေ့အတွက်ကြောင့် ရွာသွားသွားတော့ရာမှာ ကျွန်းမာရေးနဲ့ပညာရေးကို အထူးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တယ်။ ကြီးမားတဲ့အကြီးစားစိန်ခေါ်မှုကြီးကတော့ လူငယ်တွေက ချင်းပြည် နယ်ကနေ တဗြားပို့ထွက်တယ်။ အလုပ်တွေသွားလုပ်ကြတယ်။ ဒီလိုမျိုးသွားလုပ်ကိုင်တဲ့အခုမှာ သူတို့ အခက်အခဲ တွေအများကြီး အခုဆိုရင် ချင်းပြည်နယ်မှာ စားနုံရိုက္ခာဖူလုံမှုတွေ ဝင်ငွေရရှိမှုတွေကို ကြီးစားနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ်မှာ စိုက်ပျိုးရေးဆိုတာ အင်မတန်ခက်ခဲတယ်။ ပထဝိအနေအထားအရဖြစ်ဖြစ် ရာသို့ အခြေအနေဖြစ်ဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် အင်မတန်မှုခက်ခဲပါတယ်။ လျှကားထစ်စိုက်ပျိုးရေးဆိုရင် လည်း ဒီလှုငယ်တွေဟာ စိတ်မဝင်စားကြတော့ဘူး။

နှဲနဲ့နှုန်း။ ချင်းပြည်နယ်မှာ များသောအားဖြင့် တောင်ကုန်းတောင်တန်းပေါ်များသလို စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းမှာ လည်း ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကို ဒီကနော်အချိန်အထိ လုပ်ဆောင်နေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အခုဆိုရင် သစ်တော် ပြန်းတိုးမှု အပါအဝင် သဘာဝသေးအုန္ဓာရာယ်ကျရောက်မှုတွေနဲ့ပါ ကြံ့တွေ့နေရတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခု စိုက်ပျိုးနေတဲ့ ကုန်စည်တွေထဲမှာ ကြော်သွားနဲ့ ကြော်သွားဖူးဖူး။ အာလုံး၊ ဂျင်း၊ ပိန်းဥ္ဓာ စပုစ် နဲ့ ထောပတ်သီးတို့ ပါဝင်ပြီးတော့ အဲဒီအထဲမှာ ပိုန်းဥ္ဓာ စပုစ်သီးဟာပို့မှုအတွက်ကောင်းပါတယ်။ အထူးသာဖြင့် ဟားခါးမြို့နယ် ချွန်းကျွန်းကေားရွာမှာ ဂျင်းထွက်ရှိပြီး အခုအခဲမှာ ပိုလျှောင်ငွေရရှိတဲ့ အဆင့်ကို ရောက်နေပြုဖြစ်ပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ်မှာ အကြီးစားကြီးမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကိုခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရေဒါယိအစီအစဉ်တာမူ

စိုက်ပျိုးမြေ နည်းပါးခြင်း၊ နည်းပညာပိုင်းအရ သုတေသနလုပ်ငန်းတွေမှာ အားနည်းချက်ရှိနေခြင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ နည်းပါးခြင်းတွေက နောက်ထပ် စိန်ခေါ်မှုနောက်တစ်ရပ် ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း ခင်းပြည်နယ် စိုက်ပျိုးမြေးမြှုံးရေး၊ သစ်တောနနှင့် သူတွေတွင်းဝန်ကြီးဌာန ၈န်ကြီးဌာန ဦးမာန်ဟင်းဒါးလုံးက အစုလို ပြောပြုပါတယ်။

ဦးမာန်ဟင်းဒါးလုံး (ဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးမြေးမြှုံးရေး၊ သစ်တောနနှင့် သူတွေတွင်းဝန်ကြီးဌာန ခင်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့)။ ကျွန်တော်တို့ ခင်းပြည်နယ်က အဆင်းရှုဆုံးဆိုပြီးတော့ နိုင်ငံတော်က သတ်မှတ်ထားတဲ့အတိုင်းဘဲ ကျွန်တော်တို့ ဘာလို့ ဆင်းရှုသလဲ။ အမိကက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စိုက်ပျိုးမြေ မရှုတာရယ်၊ နောက်ပြီးတော့ နည်းပညာ မရှုတာရယ်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မရှုတာရယ်ဆိုတော့ အဲဒါတွေကို ချက်ချင်းတော့ ပြောင်းလဲလို့မရပါဘူး။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အောင်မြင်အောင်လုပ်သွားမယ်၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲပြီးတော့ နိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် အနွဲ့အစည်းကရော တော်တော် များများ ပုံပိုးမှ ငါ ၅ နှစ်အတွင်းမှာ အကြခံလေးတော့ ရမယ်လို့ ယူဆတယ်။

နှေ့နှေ့ခိုင်။ သောတရှင်များရှင် လ ကိရိယှောတော့ ပြည်နယ်အစိုးရအနေနဲ့ ပြည်နယ်ဖွဲ့ဖြိုးရေးအတွက် ကြေးပမ်းဆောင်ရွက် နေပါတာကို တွေ့မြှင်ရပါတယ်။ အခြားခြားကြတဲ့အတိုင်း ပြည်တွင်းပြည်ပ NGO အဖွဲ့အစည်းတွေက လည်း စိုက်ပျိုးမြေးမြှုံးရေးနဲ့ ကျေးလက်အေသ ဖွဲ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍတွေမှာ အေသခံအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့အတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နေတာကြောင့် ခင်းပြည်နယ် ဖွဲ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဟာ အရင်ကထက်တောင် ကောင်းမွန်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင်။

ဇင်နိုင်း။ သောတရှင်များခင်ဗျာ။ ပြင်သစ်နိုင်ငံအကြခိုက် GRET အကူအညီဖြစ်တဲ့ အသေးစားငွေ့ချေးလုပ်ငန်းက ချင်း လုမျိုးတွေရဲ့နေထိုးအကြအနေနဲ့ အမျိုးသမီးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ခဲ့မှုအပါအဝင် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စိုက်ပျိုးနည်းကနေ လျေကားထစ်စိုက်ပျိုးနည်းကို ပြောင်းလဲလိုက်တဲ့အတွက် ခင်းလူမျိုးတွေရဲ့အစားအစာ ဝင်ငွေ ရရှိမှုဆိုင်ရာ လုပ်ခြံမှုတွေနဲ့ ခင်းလူမျိုးတွေ တွဲတွေနေတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေအကြောင်း တွေကိုထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်နေကြတဲ့ သောတရှင်တောင်သူဦးကြီးတွေလည်း ဒီအစီအစဉ်ကိုကြို့ကိုနှစ်သက် ကြမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ လာမယ့်သတင်းအပတ်တွေမှာလည်း ဘယ်လိုစိတ်ဝင်စားစရာ အကြောင်းအရာတွေ တင်ဆက်ပေးသွား၊ မလဲဆိုတာစောင့်မျှော်နားဆင်ကြပါအုံးခင်ဗျာ။ သောတရှင်များအားလုံး အကြားအမြင် ပဟု သူတဲ့ ပြည့်တက်ပါစေ ခင်ဗျာ။

၆၇
၁၇၅၂

၁။ အောက်ဆက်တွေ (c)၊ အောက်ဖော်ပို့မှတ်ရုံး
နေရာ။ = _____ မြို့နယ်၊ ကျော်ဆင်စာ၊ _____ ချော်ဆင်စာ၊ _____
ပြီးရေး () ပြီး
၂။ ဂေါက်အိအစ္စတိ အမည်။ = _____
၃။ အောက်ဖော်ပို့မှတ်ရုံး
အောက်ဖော်ပို့မှတ်ရုံးနှင့် လုပ်လေတွေရှိချုပ်များ
ဆင်လက် ဆောင်ရွက်မှု။ = _____